

סח:

בהמה המקשה פרק רביעי חולין

עין משפט
נר מצוה

1 א מ"י פ"ב מלכות
לכות הטומאה ה"ל ט'
ח ב מ"י פ"א מלכות
מנשה הקדושת ה"ל
י'
ג ב מ"י פ"ב מלכות
מעשר ע"ב הל"ט ע'
יזפ"ג מלכות ירוסלם
הל"ט ז'
י ד מ"י פ"ה מלכות
מלכות אסרויה ה"ל י'
סגג ללחין ק"ל טושי"ע י"ד
ס"ד י"ג פ"ג כ'
יא ה ו פ"ה מ"ה פ"ה
ש"ס הל"ט י' ונ"ח
וחפלת שמת"ל טושי"ע
ס"ס ט"ד:

רבינו נשום

וח"א מנע טרפה
שטורה. כלומר שברי
שחט את אמו וטרפה
שטורה אין שטמה אלא
במקורשין: פרסה החזיר
אכול. כלומר הוציא עובר
פרסה החזיר אכול:
פרסה החזיר אכול.
כלומר הוציא שתי פרסות
והחזיר אכול דכתיב כל
מלכות אש תאכלו וכו'
החיה אש תאכלו וכו'
כל הפרסות פרסה וכו'
לרבות אכילה לפרסות
דכתב ושטתה טעם שתי
פרסות וכו' ואתה תאכלו:
והא חז"ל קראי אף נסוב
לה כלומר פרסה ופרסות.
וחז"ל תחת וחד לקלוט
כמ"י פרסה כלומר דאם
קלוט כמ"י פרסה שאין
לו אלא פרסה שאינה
סדוקה אכול לקלוט כמ"י
פרסה לא אסרינן לענין
הוציא וכו' אלא להחזיר
כמ"י וכו'. הכל היה
ככלל ובשר בשדה טרפה
לא תאכלו דכיון דיצא
בשר חזק למחיצתו אסור
כשפוט לך כו': בשעריך
הוא דלא תוכל כלומר
בגבולין ואי אתה יכול
לאכולו אבל היה בירושלים
ביתא וחזרו מותרין. וז"ל דלמ"ל
אמר יש לידה לאכילין.
כלומר לידה איכילין לידה
חשובה ואמר היוצא אסור
והי ויחנן אמר אין לידה
לאכילין ולא חשוב יוצא:
לפיכך אבר עצמו מותר
מאי בנייהו לפרס מיעוט
אבר כלומר מה בין האי
לישא דאמרינן לעיל רב
אמר אבר עצמו אסור
והוא לישא דאמרינן יש
לידה לאכילין איכא בנייהו
לפרס מיעוט אבר שלא
יצא אלא רוב אבר ופיעוט
נשתייר בפנים לר"ל לישא
דאמרת אבר עצמו אסור
מאי יוצא אסור ושפטים
מותר לר"ל לישא דאמרת
יש לידה לאכילין כיון
דיצא רובו ככולו ואפילו
מיעוט שפטים אסור.
לרבי האומר אין לידה
לאכילין. כלומר לא חשוב
ויצא החזיר עובר את
ידו והחזיר. כלומר ע"י
שהשלימו לרובו דעובר:
ח"ש דהגן

ואליבא דר' שמעון. אכל לרבנן דשרו גמל זמעי פרה אפילו
שטולג לא לר"ך קרל להמירו בשמיטת אמו דלא גרע
כפנים מנחמן דשרי ולתי: קע ואלתיא דר"ש ולרבנן אלטרין לשום
דרשה אחרימי וליכא למימר דאלטרין לאסור דמות יונה כדלמ"ל לקמ"ן
בעינן פרסות וליכא דהא לר"ש אע"ג
דלא מייחר ליה קרל להי משמע
לקמן דלוקר נמי דמות יונה דפרין
דמות יונה תמרי פי' מכל דבהמה
ומשני בעינן פרסות וליכא ויכר פריך
קלוט זמעי פרה ליתקר ומשני פרסה
בהמה תכלנו וכן קושיא ליתא אלא
לר"ש לרבנן לא גרע כפנים מנחמן
דשרי דפרסיות אלמ"ל דמות יונה
לר"ש אע"ג דליכא קרל ממילא מיתקר
כיון דליכא לא פרסה ולא פרסות
אע"ג דפרסה ופרסות אלטרין חד
למקום חתך וחד לקלוט ה"ה דלרבנן
לא לר"ך קרל לאסור דמות יונה אלא
לשום דרשה אלטרין ומ"מ ה"ך כרייתא
דפרסה החזיר אכול לא אחיא אלא
כר"ש: אמר ר' יוחנן הבה היו בב"ש
ובשר בשדה ב'י. מימה דל"ר יוחנן
דקשה ליה כרייתא דהחזיר פרסה
דמרי קרל קט"ב וע"כ מוקמינן חד
למקום [מתן] וחד לאכר וכו' יוחנן
נפקא ליה מקרא אחרינא וי"ל דפרין
ליה שפיר טפי מאל"ך כרייתא:
הכל היו בב"ש ובשר בשדה ב'י.
דאסור כל מה שיצא מן
למחיה כטרפה דאין לה הימר כדלמ"ל
כמק"ל ולמאי דמסקי הא כל מיני כיון
דהרוב שרי מיתוקמה הא דקרי ליה
טרפה מלמ"ל אחרימי: יב"ל אף
זה בן ת"י ב'י. וז"ל וקרל דחטאת
דכמי פיעמה האי שלא יתה מוך
למחיה הא יתה נת שריפה היא
ל"ל הא מקרא דבשר בשדה נפקא ב'י ל'
דש"ס למילף ממעשר שני וזכורים
דשרו דהוקט בקרל דלא מוטל לאכול
כשעריך כדכר"ש יצ"ב דמנות (דף י'
וגדכותין וז מודה ושלמים וזכורות זה
כזכר כקדן ולק"ן זה חטאת ואשם
מחיצתין וחזרו מותרין. וז"ל דלמ"ל
הכי קאמר כשעריך הוא דלא מיטול
אלא יביאם לירושלים לאכולן שלא
נכנסו מעולם אבל לא מיירי מדי באותן
שנכנסו ויצאו וי"ל דכלא הן הלקוין
(מ"ט מ"י): משמע כדל"ר דלחיי נכנסו
ויצאו דליף תמס דאין לוקין עליהם עד
שיראו פני הכית: הוציא ידו וחתבה
וחזר והוציא וחתבה עד שהש"ש ישריבו:
מרה. וז"ל מתי' היא כפרת המפלת
(מה כח). יא מתחבר או מקורס עד
שיצא רובו וי"ל דודאי אשה טמאה לידה
כרוב ולדה אבל לא שמעינן מהתם
דמיעוט שפטים הכי הוא כילוד:
ומזעי

הבשר מוגע נבלה דברי רבי מאיר וחכמים
אומרים מוגע טרפה שחוטת קתני מיהא
רישא הוציא עובר את ידו והחזירה ואחר
כך שחט את אמו מותר באכילה מאי לאו
אאבר לא אעובר אי אעובר אימא סיפא
שחט את אמו ואחר כך החזירה אסור
באכילה ואי עובר אמאי אסור כדאמר רב
נחמן בר יצחק לא נצרכה אלא למקום
התך כדאמר נמי לא נצרכה אלא למקום
התך איני והא כי אחא אבימי מבי חזאי
אתא ואייתי מתניתא בדיה פרסה החזיר
אכול פרסות החזיר אכול מאי לאו החזיר
פרסה אכול פרסה לא החזיר פרסה אכול
עובר אי עובר מאי איריא החזיר אפילו לא
החזיר נמו אמר רב נחמן בר יצחק י"ל
נצרכה אלא למקום התך והא תרי קראי
קא נסיב לה מאי לאו חד לאבר וחד
למקום התך לא חד למקום התך וחד
לקלוט במעי פרה ואליבא דרבי שמעון
דאמר רבי שמעון קלוט בן פרה אסור ה"מ
היבא דיצא לאויר העולם אבל במעי אמו
שרי עולא אמר רבי יוחנן ואבר עצמו מותר
אמר ליה רב יהודה לעילא והא רב ושמואל
דאמרי תרוייהו אבר עצמו אסור אמר ליה
י"מאן יהיב לן מעפרא דרב ושמואל ומלינן
עיינין אלא הכי אמר רבי יוחנן הכל היו
כשפרט לך הכתוב גבי חטאת שיצתה
חוץ למחיצתה וחזרה אסור חטאת הוא
דפרט רחמנא בה אבל כל מיני כיון דהדרו
שרי מיתובי בשר בשדה טרפה לא תאכלו
מה תלמוד לומר לפי שמצינו במעשר שני
ובכורים שאף על פי שיצאו חוץ למחיצתן
וחזרו מותרין יכול אף זה כן תלמוד לומר
טרפה מאי תלמודא אמר רבה כטרפה
מה טרפה כיון שנטרפה שוב אין לה היתר
או אף בשר כיון שיצא חוץ למחיצתו שוב
אין לו היתר תיובתא דעולא תיובתא אמר
מר לפי שמצינו במעשר שני ובכורים
היכן מצינו דכתיב י"ל תוכל לאכול
כשעריך מעשר דגנך וגו' כשעריך הוא
דלא תיכול: אבל יצא חוץ למחיצתו וחזרו
מותרין במערבא מתנו הכי רב אמר יש
לידה לאברים ורבי יוחנן אמר אין לידה
לאברים מאי בנייהו איכא בנייהו למיסר
מיעוט אבר שבפנים איכעיא להו לדברי
האומר אין לידה לאברים הוציא העובר
זה

הבשר מוגע נבלה. כל העובר והבהמה נגעו באבר טמאין: מנע טריפה שחוטת.
שחט היצא עובר את ידו והחזירה ואחר כך שחט את אמו מותר באכילה מאי לאו
אאבר לא אעובר אי אעובר אימא סיפא שחט את אמו ואחר כך החזירה אסור
באכילה ואי עובר אמאי אסור כדאמר רב נחמן בר יצחק לא נצרכה אלא למקום
התך כדאמר נמי לא נצרכה אלא למקום התך איני והא כי אחא אבימי מבי חזאי
אתא ואייתי מתניתא בדיה פרסה החזיר אכול פרסות החזיר אכול מאי לאו החזיר
פרסה אכול פרסה לא החזיר פרסה אכול עובר אי עובר מאי איריא החזיר אפילו לא
החזיר נמו אמר רב נחמן בר יצחק י"ל נצרכה אלא למקום התך והא תרי קראי קא נסיב
לה מאי לאו חד לאבר וחד למקום התך לא חד למקום התך וחד לקלוט במעי פרה
ואליבא דרבי שמעון דאמר רבי שמעון קלוט בן פרה אסור ה"מ היבא דיצא לאויר
העולם אבל במעי אמו שרי עולא אמר רבי יוחנן ואבר עצמו מותר אמר ליה רב
יהודה לעילא והא רב ושמואל דאמרי תרוייהו אבר עצמו אסור אמר ליה י"מאן
יהיב לן מעפרא דרב ושמואל ומלינן עיינין אלא הכי אמר רבי יוחנן הכל היו
כשפרט לך הכתוב גבי חטאת שיצתה חוץ למחיצתה וחזרה אסור חטאת הוא
דפרט רחמנא בה אבל כל מיני כיון דהדרו שרי מיתובי בשר בשדה טרפה לא תאכלו
מה תלמוד לומר לפי שמצינו במעשר שני ובכורים שאף על פי שיצאו חוץ למחיצתן
וחזרו מותרין יכול אף זה כן תלמוד לומר טרפה מאי תלמודא אמר רבה כטרפה
מה טרפה כיון שנטרפה שוב אין לה היתר או אף בשר כיון שיצא חוץ למחיצתו
שוב אין לו היתר תיובתא דעולא תיובתא אמר מר לפי שמצינו במעשר שני ובכורים
היכן מצינו דכתיב י"ל תוכל לאכול כשעריך מעשר דגנך וגו' כשעריך הוא
דלא תיכול: אבל יצא חוץ למחיצתו וחזרו מותרין במערבא מתנו הכי רב אמר יש
לידה לאברים ורבי יוחנן אמר אין לידה לאברים מאי בנייהו איכא בנייהו למיסר
מיעוט אבר שבפנים איכעיא להו לדברי האומר אין לידה לאברים הוציא העובר
זה

ידה לאכרים. אבר שיצא הכי האבר כילוד דמו לא מהניא ליה חזרה: אין לידה. ומהניא ליה חזרה: מאי בנייהו. בין לישא דמעריבא
ללישא קמא: למיסר מיעוט אבר. אם יא רובו ושאר מיעוט ללישא נטרף דנקט לשון לידה היו ילוד ומיתקר כוליה ולישא קמא
לא נאכר אלא היצא: לדברי האומר אין לידה לאכרים הולא ידו והחזירה וחזר והולא ידו. האמת והחזירה וחזר והולא שדרמו והחזירה עד
שהשלים לרובו של עובר מי היו כילוד דהא נפקא רוביה או דלמ"ל כיון דאין לידה לאכרים היא חזרה דידיה חזרה וכו' נפיק אידך
כבר דבר ליה קמא אבר כאן יצאת רוב דאי נתאן דלמ"ל רוב חזרה: ואם פיעול נומר כיון דהדר דהדר הולא הדר הולא
וחסכה כו' או דלמ"ל רובא ככא אחת כענין. ואפילו למאן דלמ"ל רב אמר יש לידה איכא למיזעי להא:

מסורת הש"ס

16) לקמן ע"ב. 17) לקמן ע"ב. 18) לקמן ע"ב. 19) לקמן ע"ב. 20) לקמן ע"ב. 21) לקמן ע"ב. 22) לקמן ע"ב. 23) לקמן ע"ב. 24) לקמן ע"ב. 25) לקמן ע"ב. 26) לקמן ע"ב. 27) לקמן ע"ב. 28) לקמן ע"ב. 29) לקמן ע"ב. 30) לקמן ע"ב. 31) לקמן ע"ב. 32) לקמן ע"ב. 33) לקמן ע"ב. 34) לקמן ע"ב. 35) לקמן ע"ב. 36) לקמן ע"ב. 37) לקמן ע"ב. 38) לקמן ע"ב. 39) לקמן ע"ב. 40) לקמן ע"ב. 41) לקמן ע"ב. 42) לקמן ע"ב. 43) לקמן ע"ב. 44) לקמן ע"ב. 45) לקמן ע"ב. 46) לקמן ע"ב. 47) לקמן ע"ב. 48) לקמן ע"ב. 49) לקמן ע"ב. 50) לקמן ע"ב. 51) לקמן ע"ב. 52) לקמן ע"ב. 53) לקמן ע"ב. 54) לקמן ע"ב. 55) לקמן ע"ב. 56) לקמן ע"ב. 57) לקמן ע"ב. 58) לקמן ע"ב. 59) לקמן ע"ב. 60) לקמן ע"ב. 61) לקמן ע"ב. 62) לקמן ע"ב. 63) לקמן ע"ב. 64) לקמן ע"ב. 65) לקמן ע"ב. 66) לקמן ע"ב. 67) לקמן ע"ב. 68) לקמן ע"ב. 69) לקמן ע"ב. 70) לקמן ע"ב. 71) לקמן ע"ב. 72) לקמן ע"ב. 73) לקמן ע"ב. 74) לקמן ע"ב. 75) לקמן ע"ב. 76) לקמן ע"ב. 77) לקמן ע"ב. 78) לקמן ע"ב. 79) לקמן ע"ב. 80) לקמן ע"ב. 81) לקמן ע"ב. 82) לקמן ע"ב. 83) לקמן ע"ב. 84) לקמן ע"ב. 85) לקמן ע"ב. 86) לקמן ע"ב. 87) לקמן ע"ב. 88) לקמן ע"ב. 89) לקמן ע"ב. 90) לקמן ע"ב. 91) לקמן ע"ב. 92) לקמן ע"ב. 93) לקמן ע"ב. 94) לקמן ע"ב. 95) לקמן ע"ב. 96) לקמן ע"ב. 97) לקמן ע"ב. 98) לקמן ע"ב. 99) לקמן ע"ב. 100) לקמן ע"ב.

תורה אור השלם

1. ואנשי קדש החזין לי
ובשר בשדה טרפה לא
תאכלו לכלכל תשלובין
אתה: שמות כב ל'
2. לא תוכל לאכול
בשעריך מעשר דגנך
וחירשך וצערך וזבחת
כפרך וצאנך וכל נדרך
אשר תר: ונדבתך
והרבותך ודך:
דברים י"ב ז'

גליון הש"ס

נ"ב א"י ר"ב נחמן בר
יצחק לא שיעבד אלא
למקום חתך. עינין דף
י"ג ע"א:

הגהות מהר"ב
רנשבורג

א] נ"ב א"י ר"ב נחמן בר
חזק. י"ב ע"י נחמ"ס פ"ב
צ"ב ח"ס ד"ה כיון וכו'
י"ג ע"י חזק"ן [ב] ח"ס ד"ה
י"ג ע"י וי"ל דכ"ד למלף
כו' ע"י:

ביסוף הש"ס

הבשר מוגע נבלה. כשר
העובר מנע אבר מן המי
שהוא מטמא כנבלה.
כשעור והזעם וקט"ב: א'
נמי אם מלא עובר מת
נבלה נמורה היו העובר
מחלף אלא טהורו שחיטת
אלו: לקמן ע"ב.